

РЕШЕНИЕ

№ 27648

гр. София, 19.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав,
в публично заседание на 13.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **11259** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл.145-178 АПК, вр.с чл.75,ал.1,т.2 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на З. А. Я.- гражданин на С. срещу Решение №10750/14.10.2024 година на Председател на ДАБ към МС, с което последният на основание чл.75,ал.1,т.2,във връзка с чл.8 от ЗУБ и чл.75,ал.1,т.4 от ЗУБ отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на З. А. Я.- гражданин на С..

Развитите в жалбата оплаквания са за незаконосъобразност на оспореното решение.Твърди се,че при издаването на решението,административният орган е допуснал съществено нарушение на административно-производствените правила, като в него са изложени формални съображения и по същество представляват липса на мотиви, като в хода на производството се е опитал подробно да изясни причините, поради които е напуснал С. и неправилно административният орган е приел, че не е налице основателен страх от преследване и е нарушена нормата на чл.75,ал.3 от ЗУБ и не са изложени съждения относно сигурността в страната на произход, както и не е изследвал обстановката в територията, от която идва и за информацията, която съществува и ако се завърне ще бъде подложен на преследване. Посочва се още, че не е обсъдено обстоятелството, че оспорващият изпитва основателен страх от преследване и се страхува за живота и здравето си. Искане се отмяна на решението.

В съдебно заседание, оспорващият-З. А. Я. редовно и своевременно призован се явява и с помощта на преводач от арабски език поддържа жалбата.

Наред с това, жалбата му на заявените основания се поддържа от адвокат А., определена от САК за процесуален представител и назначен за такъв от страна на съда.

Ответникът по оспорването- Председател на ДАБ към МС на РБ, редовно и своевременно призован се представлява от юрисконсулт К. редовно упълномощена, която оспорва жалбата като неоснователна и моли да бъде отхвърлена.

СГП редовно и своевременно призована се представлява от прокурор К. която жела решението на Председател на ДАБ към МС да бъде потвърдено.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите, възраженията и изразените становища на страните, при условията на чл.142, ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

Със Заповед рег. № 4379 ПАМ-905/04.08.2024 година на ВПД Началник ГПУ- К. е наложена ПАМ“ Връщане до страна на произход- С.“ спрямо оспорващия.

На 12.08.2024 година оспорващият депозирал Молба до ДАБ, с която поиска да му бъде предоставена закрила.

След регистриране на молбата, оспорващият попълнил Регистрационен лист, в който посочил, че е гражданин на С., етническа принадлежност арабин, по религия мюсюлманин, образование – начално, по професия работник на каса, неженен и владее арабски и турски език, запознат е с Указанията относно реда за подаване на молби за международна закрила, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, със Списъка на организациите, предоставящи безплатна правна помощ и му снета Евродак дактилоскопна експертиза.

На 23.08.2024 година с оспорващия е проведено интервю в присъствието на преводач от арабски език Х. К., в което той посочил, че няма пречка являват се преводач да осъществи превода, няма комуникативни пречки, няма оригинални документи в себе си, като напуснал С. в началото на месец юни 2024 година , нелегално за Турция ,но в С. го хванали полиците , има брат във Великобритания, не е имал проблеми заради изповядваната от него религия , не е членувал в политическа партия или организация, не е служил в армията и е търсен от военните през 2014 година , като се е скрил в Л., в района, в който живеел има сражения, не знае коя точно е името на организацията, която контролира района, но знае ,че е от опозицията и ако се върне въоръжените групировки ще искат да се присъедини към тях , като те насила карат хората да воюват, не иска да служи и затова е напуснал С. и иска да получи закрила и да живее спокойно.

На 10.10.2024 година до Председател на ДАБ към МС на РБ е депозирано Становище от интервюиращ орган, в което е посочено, че следва да се отхвърли молбата на оспорващия за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

На 14.10.2024 година ответникът по оспорването издал оспореното Решение №10759, с което отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия.

Решението е връчено на оспорващия на дата 15.10.2024 година и текстът му е преведен на разбираем за него език с помощта на преводач от арабски.

По делото са приложени всички събрани в хода на административното производство доказателства .

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град намира предявената жалба за процесуално допустима, подадена в преклузивния срок по чл.84, ал.1 ЗУБ от легитимирана страна и при наличие на правен интерес от обжалване. Разгледана по същество, същата се явява основателна. Съображенията за това са следните:

Оспореното Решение №10759/14.10.2024 година на Председател на ДАБ към МС на РБ представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 , ал.1 АПК и като такъв подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, по критериите, визирани в разпоредбата на чл.146 АПК, /така наречените условия за редовно действие на административните актове./ При проверката, съдът следва да прецени актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материално-правните и процесуално-правните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Решението е издадено от компетентен орган-това е Председател на ДАБ към МС на РБ, на когото изрично по силата на чл.48 от ЗУБ е предоставено правото да се произнася по молби за предоставяне на международна закрила.

Между страните няма спор, а и от приложените по делото доказателства е видно, че лицето М. Т. заема длъжността- Председател на ДАБ към МС.

При издаването на решението, Председател на ДАБ към МС на РБ е нарушил процесуално-правните разпоредби, което е довело и до нарушаване на материално правните.

От събраните доказателства е установено, че чужденецът е подал първа молба за закрила в РБ на дата 12.08.2024 година, отправена е Покана за явяване на интервю, попълнил е Регистрационен лист, снета му Евродак дактилоскопна експертиза, запознат е с правата и задълженията на търсещия закрила и със Списъка на организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут при ДАБ към МС. Проведено е интервю от Интервюиращ орган, но въпреки това административният орган не е анализирал бежанската история на оспорващия. Според легалното определение на параграф 1, т.1 от ДР на ЗУБ. "Чужденец" е всяко лице, което не е български гражданин или не е гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, както и лице, което не се разглежда като гражданин на нито една държава в съответствие с нейното законодателство, а, „чужденец, търсещ закрила“ е този, който е заявил желание за получаване на закрила по този закон до приключване разглеждането на молбата/ аргумент от разпоредбата на параграф 1, т.2 от ДР на ЗУБ. Молбата за международна закрила представлява отправено искане за закрила от чужденец до Република България/ параграф 1, т.10 от ДР на ЗУБ.

В конкретната хипотеза, подадената от чужденеца, търсещ международна закрила молба от 12.08.2024 година/ регистрирана в ДАБ на същата дат/а представлява първа такава като производството се е развило в съответствие с нормата на чл. 8, ал. 1 от Директива 2013/32/ЕС/прилагаща се за всяка молба за международна закрила, която е подадена на територията на държави-членки, включително на граница, в териториални води или в транзитна зона, както и по отношение на отнемането на международна закрила, като в това място за задържане на чужденеца е разяснена възможността да кандидатства за международна закрила, същият я упражнил правото си да подаде молба за закрила и е подал такава на дата 31.07.2024 година и то лично

съгласно разпоредбата на чл. [чл. 58, ал. 3 ЗУБ](#) вр. чл. 6, ал. 2 от Директива 2013/32/ЕС, осигурен му преводач от арабски език, улесняващ достъпа му до процедурата в съответствие с [чл. 59, ал. 1 ЗУБ](#) и чл. 8, ал. 1, изр.2 от Директива 2013/32/ЕС. От своя страна в Директива 2013/32/ЕС е посочено, че „молба за международна закрила“ или „молба“ означава искане за закрила от държава-членка, подадено от гражданин на трета страна или лице без гражданство, за който/което може да се счита, че търси статут на бежанец или субсидиарна закрила и не иска изрично друг вид закрила извън обхвата на Директива 2011/95/ЕС, за която се кандидатства отделно;

в) „кандидат“ означава гражданин на трета страна или лице без гражданство, който/което е подало молба за международна закрила, по отношение на която все още не е взето окончателно решение; а

„бежанец“ означава всеки гражданин на трета страна или лице без гражданство, който/което отговаря на изискванията на член 2, буква г) от Директива 2011/95/ЕС; и) „международна закрила“ означава статут на бежанец и статут на лице под субсидиарна закрила по смисъла на букви й) и к). След регистриране на молбата за предоставяне на закрила, на оспорващия е открито лично дело - разпоредбата на чл.61,ал.2 от ЗУБ и на нормата на чл. 6, ал. 1 от Директива 2013/32/ЕС в срок от 10 дни от подаване на молбата, като едновременно с това са му връчени Указания относно реда за подаване на молба за статут, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за статут в Република България, текстът му е преведен на разбираем за него език с помощта на преводач от арабски език и наред с това е запознат и със Списъка на организации, работещи с бежанци и чужденци, като на търсещия закрила от страна на ДАБ е предоставена безплатна правна и процедурна информация по чл. 19, ал. 1, изр.1 от Директива 2013/32/ЕС, в съответствие със Съображение 22 от Директива 2013/32/ЕС, така че същият е разполагал с тази процесуална гаранция, обща за всички производства по [ЗУБ](#) и глава III от Директива 2013/32/ЕС. По този начин писмено са му дадени необходимите напътствия за процедурата, която ще се следва, в съгласие и с препоръката по т. 192 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец.

Въпреки проведеното интервю, не може да се приеме, че то е било обективно и по никакъв начин административният орган не е изследвал причините за напускане на С. от страна на оспорващия и най-вече - нежеланието му да бъде мобилизиран. Зададените въпроси на интервюто са твърде общи и по никакъв начин не позволяват да се установи дали оспорващият е дезертьор от военна служба или има опасения от това и причините за нежеланието му да бъде мобилизиран. В НАРЪЧНИКА ПО ПРОЦЕДУРИ И КРИТЕРИИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТАТУТ НА БЕЖАНЕЦ - в Глава В “Дезертьори и лица, които се отклоняват от военна служба“ в т.167 е посочено, че в страни, където военната служба е задължителна, неизпълнението на това задължение често е наказуемо по закон. Освен това, независимо дали военната повинност е задължителна или не, дезертирането неминуемо се счита за криминално престъпление. Наказанието в различните страни е различно и обикновено не се счита за преследване. Опасенията от преследване и наказание за дезертиране или за опит за бягство от военна служба сами по себе си не представляват основателни опасения от преследване по смисъла на дефиницията. От друга страна, дезертьорството или опитът за бягство от военна служба не изключват възможността лицето да е бежанец и дадено лице, освен че е бежанец, може да е и

дезертьор или беглец от военна служба. Очевидно, лице, което е дезертирало или избягало от военна служба просто поради неприязън към военната служба или от страх от сражения, не е бежанец. То, обаче, може да е бежанец, ако дезертирането или бягството от военна служба се съпътства от други значими за него мотиви да напусне или да остане извън страната си, или ако то има други причини, които се покриват с определението за основателни опасения от преследване.

Дезертьор или лице, което се опитва да избяга от военна служба, може също да се счита за бежанец и когато се докаже, че то ще понесе не съответстващо на провинението сурово наказание за военното си нарушение поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политически убеждения. Същото ще важи и когато се докаже, че лицето има основателни опасения от преследване по гореизброените причини и извън наказанието за дезертиране. Съществуват, обаче, и случаи, при които необходимостта от изпълнение на военната служба, е единствената причина да се иска статут на бежанец, т. е. когато лицето докаже, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта. Не всяко убеждение, обаче, колкото и истинско да е то, представлява достатъчно основателна причина за искане на статут на бежанец след дезертиране или бягство от военна служба. Не е достатъчно лицето да не е съгласно с правителството по отношение на политическата мотивировка за конкретно военно действие. Там, обаче, където дадено военно действие, с което лицето не желае да има нищо общо, е осъдено от международната общност като противоречащо на основните правила за човешко поведение, наказанието за дезертиране или бягство от военна служба, в светлината на всички други изисквания на определението, може да се счита за преследване. Отказът от военна служба може да се основава и на религиозни убеждения. Ако кандидатът е в състояние да докаже, че религиозните му убеждения са искрени и, че те не се взети под внимание от властите в страната, които са поискали да изпълни военната си повинност, той би могъл да поиска статут на бежанец. Разбира се, такова искане би трябвало да е съпроводено от допълнителни данни, че кандидатът или неговото семейство са се натъкнали на затруднения поради религиозните си убеждения. Въпросът, дали отказът от военна служба по причини на съвестта може да представлява основание за валидно искане за статут на бежанец също трябва да се разгледа в светлината на последните промени в тази област. Нарастващ брой държави въведоха законодателни или административни правила, в съответствие с които лицата, които могат да изтъкнат основателни мотиви на съвестта, се освобождават от военна служба изцяло или отчасти при възможност за алтернативна (т. е. гражданска) служба. Въвеждането на подобни законодателни или административни правила е предлагано и от страна на международни институции. В светлината на това развитие, договарящите се държави са тези, които решават дали да признаят статут на бежанец на лица, които отказват да изпълнят военната си служба по съображения на съвестта. Естествено, искреността на политическите, религиозните или моралните убеждения на дадено лице или на неговите мотиви на съвестта, които го карат да се отклонява от изпълнение на военна служба, ще трябва да бъдат установени чрез внимателно проучване на неговата личност и произход. Фактът, че то може да е демонстрирало своите възгледи преди да бъде призовано в армията или, че вече е срещнало

затруднения от страна на властите във връзка с тези си убеждения, е от значение по случая. За искреността на неговите убеждения може да се съди и по това дали е бил призован в армията за задължителна служба или се е присъединил към нея като доброволец.

Административният орган не е изследвал задълбочено по никакъв начин нежеланието на търсеция зарила да отбие военната си служба в С., а само повърхностно и при задаване на общи въпроси е приел, че нежеланието да бъде мобилизиран не е основание да се предостави статут на бежанец, а това предполага отмяна на Решението и връщане на личното дело на Председател на ДАБ за ново разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила, при което следва да се проведе ново интервю с оспорващия, като се поставят конкретни въпроси, цитирани по-горе в Наръчника по процедури и критерии, и в съответствие с тях да се извърши нова преценка на причината и нежеланието на търсеция зарила да отбие военната си служба и в този смисъл да се задават конкретни въпроси по Наръчника, цитирани по-горе и да се изследват всички причини за нежеланието на търсеция зарила/ по всяка една точка от цитираните по-горе в Глава "Дезертьори и лица, които се отклоняват от военна служба на Наръчника по процедури и критерии обстоятелства, и едва тогава да се постановява решение. Наред с това, следва да се извърши и нова преценка за наличието на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут на оспорващия, като се анализира подробно ситуацията в страната на произход на оспорващия/ с оглед настъпилите събития от последните дни и падането на режима на Президента Б. А., както и дали сега би се завърнал в С. и се обсъдят и останалите предпоставки по чл.8 и чл.9 от ЗУБ.

В контекста на всичко изложено дотук, настоящата съдебна инстанция намира, че оспореното Решение не отговаря на изискванията за редовно действие на административните актове и предпоставя отмяната му.

Страните не са заявили претенции за присъждане на разноски.
Воден от гореизложеното, Административен съд София-град

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ №10750/14.10.2024 година на Председател на ДАБ към МС, с което последният на основание чл.75,ал.1,т.2,във връзка с чл.8 от ЗУБ и чл.75,ал.1,т.4 от ЗУБ отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на З. А. Я.- гражданин на С..

ИЗПРАЩА ЛИЧНОТО ДЕЛО НА З. А. Я. НА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДАБ КЪМ МС НА РБ ЗА НОВО РАЗГЛЕЖДАНЕ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ДАДЕНИТЕ УКАЗАНИЯ ПО ТЪЛКУВАНЕТО И ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА.

На основание чл.138,ал.1 АПК,препис от решението да се изпрати на СТРАНИТЕ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от получаване на препис от същото.

СЪДИЯ:

